

10. Tolley H. How to Succeed at an Assessment Centre / H. Tolley, R. Wood. – London : Kogan Page Ltd., 2005 – 192 p.
11. Vroeijsenstijn A. I. Towards A Quality Model for Higher Education // INQAAHE-2001 Conference on Quality, Standards and Recognition, March 2001. Conference on Quality, Standards and Recognition, March 2001. – S. 34–67.
12. Żukowski R. Kształcenie i doskonalenie zawodowe instruktorów i trenerów : Stan aktualny – perspektywy roswiązań / Ryszard Żukowski // Trening. – 2001. – № 1. – S. 19–25.

Свістельник Ірина
Львівській державний університет фізичної культури

СПОРТИВНИЙ КОНТЕНТ ВИДАВНИЦТВА ELSEVIER ТА БАЗИ ДАНИХ SCOPUS

У статті розглянута історія створення видавництва „Elsevier” та його складової частини – бази даних Scopus. Представлений перелік наукових журналів, у яких можуть публікувати дослідження науковці галузі фізичної культури і спорту.

Ключові слова: видавництво „Elsevier”, база даних Scopus, наукові журнали, спортивний контент.

Свістельник Ірина. СПОРТИВНИЙ КОНТЕНТ ИЗДАТЕЛЬСТВА ELSEVIER И БАЗЫ ДАННЫХ SCOPUS. В статье рассмотрена история создания издательства „Elsevier” и его составной части – базы данных Scopus. Представлен перечень научных журналов, в которых могут публиковать исследования научные работники отрасли физической культуры и спорта.

Ключевые слова: издательство „Elsevier”, база данных Scopus, научные журналы, спортивный контент.

Svistelnik I. Sport content of publishing house ELSEVIER and database of SCOPUS. In the article the history of creation of publishing house „Elsevier” and his component part is databases Scopus was issued. The list of scientific magazines in which can publish researches research workers of industry of physical culture and sport is presented.

Key words: publishing house „Elsevier”, database Scopus, scientific magazines, sporting content.

Актуальність. Розвиток науки у сучасному світі неможливий без доступу до інформації про актуальні досягнення світової наукової думки та без повноцінного обміну ідеями. Це твердження є особливо справедливим щодо науки двадцять першого століття, яка завдяки активізації процесу обміну інформацією між окремими її галузями намагається відтворити й дослідити цілісну картину світу. Відтак ефективність наукових досліджень великою мірою залежить від ступеня розвитку системи наукової комунікації, яка є важливою складовою розвитку науки, його рушійною силою [1]. Важливим джерелом у системі наукової комунікації є науковий журнал як першоджерело наукових теорій і гіпотез, результатів наукових досліджень, а також засіб критичного розгляду нових ідей. Саме наукові журнали, до яких дослідники періодично надсилають результати своїх досліджень, вважають найбільш ефективним і недорогим способом оприлюднення наукової інформації [2,3]. Відомості про останні наукові відкриття учені всього світу дедалі частіше отримують з наукометричних баз даних і періодичних видань таких видавництв, як Elsevier, Springer та кількох американських та європейських товариств, зокрема American Chemical Society, American Physical Society тощо. Але загальноновизнаним лідером сучасного ринку періодики є компанія „Elsevier”, що входить до групи „Reed Elsevier” [4].

Метою статті є дослідження спортивного контенту видавництва „Elsevier” та його складової частини – бази даних „Scopus”.

Результати дослідження. Компанія „Elsevier”, що входить до групи „Reed Elsevier”, працює на видавничому ринку з 1880 року і є однією з 500 найбільших компаній у 24 країнах світу. Протягом останніх десятиліть ця компанія перетворилася на один з найбільших у світі видавничих холдингів наукової, технічної і медичної інформації. Інформаційними продуктами Elsevier користуються вчені з усього світу, викладачі вищих навчальних закладів, студенти та фахівці різних галузей знань. Основними користувачами як друкованих, так і електронних інформаційних продуктів Elsevier є науково-дослідні центри і бібліотеки понад 180 країн. Маючи значний фінансовий капітал, компанія щорічно пропонує користувачам нові науково-інформаційні проекти, поповнюючи як поточну, так і архівну колекцію своїх журналів та книг.

Чому саме Elsevier вибирають користувачі інформації? Історія знаменитого голландського

видавництва „Elsevier” розпочалася з XVII століття, коли 1580 року був заснований видавничий дім House of Elsevier (засновник – Людовік Елзевір), який друкував книги невеликими накладками, часто об’єднуючи їх у серії дешевих, кишенькових, малоформатних (втягнутих і подовжених) книг з гарним і простим шрифтом. З 1880 року розпочато новий відлік роботи видавництва „Elsevier”, яке на той час очолював голландський книгорозповсюджувач англomовної книги Якоб Джордж Робертс. Видавець разом із назвою почав використовувати логотип родини Елзевірів – дерево, оповите виноградною лозою, яку зриває філософ, символізуючи єдність учених, що прагнуть до плодів просвітництва. Нижче напис „Non Solus” (не самотній). У перші роки заснування видавництва було невеликим, друкувало переважно художню літературу, альбоми з мистецтва, монографії з історії голландської мови і літератури. У 30-х роках минулого століття видавництво почало перетворюватися на компанію, здійснювати переклади підручників німецьких учених англійською мовою і 1937 року вперше опублікувало навчальну книгу Пауля Каррера з хімії англійською мовою. У повоєнний час видавництво обирає новий шлях – друк міжнародних наукових журналів: 1947 року друкує перший міжнародний науковий журнал з біохімії та біофізики „Biochimica et Biophysica Acta”.

За період 1970–1980-х років видавництва різних країн в умовах економічної кризи почали об’єднуватися, що не оминуло й „Elsevier”. Упродовж років видавництво швидко збільшувалося, до нього приєднувалися різні видавці книг та наукової періодики. Наприкінці 90-х років минулого століття „Elsevier” перетворилося на величезну компанію і вперше застосувало ризикований технологічний крок у розповсюдженні книг та періодики – друкування електронних видань завдяки сучасним комп’ютерним технологіям, які активно упроваджувалися в суспільстві. Це була інноваційна програма, на основі якої згодом було створено бази даних Elsevier Electronic Subscription і сучасну Science Direct, розроблену 1997 року. Остання сьогодні охоплює видання з усіх галузей науки, надаючи повнотекстовий доступ до більш ніж 25 тис. найменувань журналів і понад 6 тис. книг.

Більшість журналів, які видає „Elsevier”, друкують на своїх сторінках майже 50% наукових публікацій світу. Журнали мають високий рейтинг, оперативне рецензування статей, які будучи прийнятими до друку, одразу стають доступними в електронному форматі (друкований носій зазвичай з’являється на декілька місяців пізніше). Водночас „Elsevier” дотримується суворої системи відбору наукових статей, що гарантує високий рівень наукових публікацій.

Упроваджуючи нові ідеї та технології, компанія „Elsevier” на цьому не зупинилася і створила новий електронний продукт – базу даних „Scopus” – найбільшу реферативну та аналітичну базу даних, що забезпечує неперевершене інформаційне забезпечення пошуку наукових публікацій і пропонує посилання на всі цитати з величезного обсягу доступних баз даних публікацій. Водночас „Scopus” містить огляди цитованих статей, формує авторські профілі з детальною інформацією про автора і оцінкою його наукової діяльності, створює профілі організацій з детальною інформацією і оцінкою їх наукової діяльності, дозволяє порівнювати журнали за різними бібліометричними показниками (функція „Analytics”). База даних сформована таким чином, щоби перевищувати за повнотою і ретроспективною глибиною більшість відомих у світі баз даних; вона дозволяє застосовувати засоби контролю ефективності наукових досліджень і оцінювати авторів, наукові спільноти, напрями досліджень і журнали. Крім того „Scopus” дає можливість отримати результати за всіма доступними джерелами пошуку (кількість публікацій у наукових журналах, кількість зареєстрованих патентів тощо), подає найсучаснішу інформацію з будь-якого напрямку наукових досліджень, визначає статус автора (за публікаціями, цитованістю, h-індексом); забезпечує отримання показників цитованості наукових робіт у виданнях, опублікованих після 1996 р.; дозволяє здійснювати пошук інформації за темами у різних інформаційних джерелах, визначити публікаційну активність автора.

Враховуючи усі технологічні параметри бази даних „Scopus”, органи державної влади України обрали її суб’єктом наукової діяльності і звітності, оскільки „Scopus” забезпечує широке індексування не лише українських наукових журналів, але й періодики усіх держав-сусідів України. Корпорація „Elsevier” прагне зробити „Scopus” найбільш вичерпним і авторитетним у світі джерелом достовірних наукометричних даних, тому приділяє велику увагу питанням постійного розширення номенклатури видань в індексі власного продукту і висуває високі вимоги до рукописів публікацій (рукописи проходять ґрунтовне рецензування, у багатьох журналах публікація ретельно перевіряється на наявність плагіату). Крім того, одним з пріоритетів компанії є забезпечення якнайширшої доступності продукту, що полягає у дотриманні прийнятої для авторів цінової політики: дослідники, які публікують свої статті у наукових журналах видавництва „Elsevier”, зберігають права щодо використання власних публікацій у подальших

наукових дослідженнях, зокрема мають право, не питаючи дозволу корпорації, розмістити свою статтю на веб-сайті вищого навчального закладу; використовувати наукові результати, оголошені у статті, в навчальних дисциплінах; використовувати статтю чи частини статті у нових статтях, підготовлених до публікацій; виступати зі статтею на конференціях; розширити зміст статті до окремої книги. Але корпорація зберігає за собою право (задля збереження повноти офіційно зареєстрованої публікації) на доступ до завершеного формату статті на сторінках журналу лише на сайті видавництва.

Загальна тематична спрямованість журналів бази даних „Scopus” – це наука, техніка, медицина. Зокрема, найбільшою кількістю найменувань представлені журнали з різних галузей науки про життя, трохи меншою – таких галузей знань, як хімія, фізика, математика і технічні науки, наступною групою за кількістю найменувань є журнали з біології, сільського господарства і охорони навколишнього середовища; невелика частка журналів представляє суспільні науки, психологію та економіку.

Не оминув увагою „Elsevier” і спортивний контент. Незважаючи на те, що окремих журналів, які б висвітлювали проблеми фізичного виховання різних груп населення чи підготовку висококваліфікованих спортсменів, немає, все ж фахівці галузі фізичної культури та спорту можуть публікувати свої статті у наукових журналах, дотичних до галузі. Зокрема, медико-біологічні дослідження за такими напрямками, як спортивна медицина, спортивна діагностика, фізична реабілітація, травматологія, фізіологія, спортивні травми, гігієна, харчування тощо висвітлюють журнали: „New England Journal of Medicine”, „American Journal of Sports Medicine”, „Clinical Journal of Sport Medicine”, „European Journal of Physical and Rehabilitation Medicine”, „Journal of Sports Science and Medicine”, „Sports Medicine”, „British Journal of Sports Medicine”, „Journal of Science and Medicine in Sport”, „Physical Therapy”, „International Journal of Sports Physiology and Performance”, „Scandinavian Journal of Medicine and Science in Sports”, „International Journal of Sports Medicine”, „Clinical Journal of Sport Medicine”, „American Journal of Physical Medicine and Rehabilitation”, „The Physician and Sportsmedicine”, „Science and Sports”, „Journal of Physiotherapy”, „Journal of Biological Chemistry”, „Biochemical Journal”, „Biochemistry, Biochemical and Biophysical”, „Research Communications”, „Journal of Physiology and Biochemistry”.

Наукові дослідження з видів спорту та спортивних результатів друкують наукові журнали „European Journal of Sport Science” та „Sports Biomechanics”.

Наукові дослідження в галузі фізичної культури та спорту презентує науковий журнал „European Physical Education Review”; застосування сучасної техніки і технологій у спорті – науковий журнал „Sports Engineering”; біомеханіки – „Journal of Biomechanics”, „Human Movement Science” тощо. Гуманітарний аспект фізичного виховання і спорту висвітлюють такі наукові журнали: „International Journal of the History of Sport”, „Sport, Education and Society”, „Sport in History”, „Sport History Review”, „Sport in Society”. Туризму і рекреації присвячені – „Journal of Sustainable Tourism”, „Annals of Tourism Research”, „International Journal of Tourism Research”, „Journal of Hospitality and Tourism Research”, „Tourism Economics”, „Leisure Studies”, „Current Issues in Tourism”, „Journal of Convention and Event Tourism”, „Journal of Ecotourism”, „Tourism, Culture and Communication”, „Journal of Teaching in Travel and Tourism”.

ВИСНОВКИ

Аналіз друківаних та електронних наукових журналів компанії „Elsevier”, що представлені у реферативній базі даних „Scopus”, завдяки якій можна відстежити наукову цитованість публікацій автора, дозволяють говорити про те, що вона включає 24 тематичні розділи за галузями знань, зокрема найбільше тематичне охоплення інформаційними ресурсами мають науки про життя, фізичні науки, медичні науки, невеликою часткою представлені публікації з соціогуманітарних наук. На жаль, спортивний контент у базі даних „Scopus” представлений надзвичайно мало. Він навіть не відображений у Вільній енциклопедії мережі Інтернет (тлумачить базу даних „Scopus”) окремим тематичним розділом, що, на нашу думку може свідчити про необізнаність світової спільноти у наукових дослідженнях галузі фізичної культури та спорту, які упродовж багатьох років, починаючи з минулого століття активно здійснювалися і офіційно оприлюднювалися в Україні та в інших пострадянських країнах.

Оскільки науковий сегмент галузі фізичної культури та спорту активно розвивається, здійснюються наукові дослідження високого рівня, що знаходять відображення в успішних захистах дисертацій на здобуття наукових ступенів кандидата і доктора наук, закономірно, що науковці галузі прагнуть анонсувати свої наукові здобутки для світової наукової спільноти. Професорсько-викладацький склад вищих навчальних закладів фізкультурного профілю, яких в Україні функціонує п'ять, сьогодні зацікавлені у пошуку міжнародних наукових журналів, у яких можна було б представити результати власних досліджень. Результати дослідження виявили, що наукові журнали бази даних „Scopus”, у яких можна було би опублікувати статті з олімпійського і професійного спорту та теорії і методики фізичного виховання є поодинокі. Спортивний контент бази даних становлять переважно журнали з туризму та рекреації, а також гуманітарного медико-біологічного чи технічного профілю. Частка досліджень спортивного напрямку слабо представлена у базі даних „Scopus”, профільні статті розпорошені у величезному інформаційному масиві і знайти їх можна, лише знаючи прізвища авторів – провідних науковців галузі. Вважаємо, що українським спортивним журналам високого рівня (а такі є) варто виборювати право увійти до бази даних „Scopus”, щоб гідно представляти українську спортивну науку у світовому науковому співтоваристві.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ямчук А. В. Реферативні інформаційні ресурси як інтеграційна основа системи наукової комунікації / А. В. Ямчук, В. М. Євтушенко, Т. К. Куранда // Науково-технічна інформація. – 2010. – № 4. – С. 3–5.
2. Ярошенко Т. Еволюція журналу як засобу наукової комунікації: від друкованих видань до оригінальних електронних журналів / Тетяна Ярошенко // Вісник Книжкової палати. – 2005. – № 9. – С. 29–34.
3. Ярошенко Т. Еволюція журналу як засобу наукової комунікації: від друкованих видань до оригінальних електронних журналів / Тетяна Ярошенко // Вісник Книжкової палати. – 2005. – № 10. – С. 28–33.
4. Камінський Ю. Видавництво „Elsevier” як джерело поповнення сучасних бібліотечних ресурсів / Юрій Камінський // Бібліотечний вісник. – 2013. – № 5. – С. 16–19.

Усаковський Ю.А., Бова Н.И., Балан Б.А.

Национальная академия внутренних дел Украины

¹Национальный университет физического воспитания и спорта Украины

РЕТРОСПЕКТИВНИЙ АНАЛІЗ ОРГАНІЗАЦІЇ І ПРОВЕДЕННЯ ПРЕМ'ЄР – ЛІГИ ЧЕМПІОНАТА УКРАЇНИ ПО ФУТБОЛУ

Рассмотрено развитие профессионального футбола Украины в условиях активного влияния на него рынка. Данными для исследования служили контент-анализ нормативно-правовых документов и социологический опрос. В исследовании пришлось прибегать к построению статистических группирований, что позволило проанализировать динамику посещаемости игр команд Премьер - Лиги чемпионата Украины по футболу. Обобщена практика использования рыночных технологий объединением профессиональных футбольных клубов Украины «Премьер – Лига». Определена необходимость повышения уровня квалификации тренерского состава и судейских бригад, развитие инфраструктуры стадионов, наличие на них дополнительных и сопутствующих услуг.

Ключевые слова: футбол, Премьер – Лига, рынок, услуга, зрители.

Усаковський Ю. О., Бова Н. І., Балан Б.А. Ретроспективний аналіз організації та проведення Прем'єр - Ліги чемпіонату України з футболу. Розглянуто розвиток професійного футболу України в умовах активного впливу на нього ринку. Даними для дослідження слугували контент-аналіз нормативно-правових документів та соціологічне опитування. У дослідженні довелося долучатися до побудови статистичних групувань, що дозволило проаналізувати динаміку відвідуваності ігор команд Прем'єр - Ліги чемпіонату України з футболу. Узагальнена практика використання ринкових технологій об'єднання професійних футбольних клубів України «Прем'єр - Ліга». Визначено необхідність підвищення рівня кваліфікації тренерського складу і суддівських бригад, розвиток інфраструктури стадіонів, наявність на них додаткових і супутніх послуг.

Ключеві слова: футбол, Прем'єр – Ліга, ринок, послуга, глядачі.

Ysakovsky Y., Bova N., Balan B. Retrospective analysis of the organization and conduct of the Ukrainian Premier League. Development of professional football of Ukraine is considered in the conditions of active influence on him market. Data the content-analysis of normatively-legal documents and sociological questioning served as for research. In research was to become familiar with to the construction of the statistical grouping, that allowed to analyse